

ЖЮЛЬ ВЕРН

РОБИНЗОНЛАР МАКТАБИ

МУЗЛАР ИСКАНЖАСИДА

УЎК: 821.133.1-3II

КБК: 84(4Фр)

В - 47

Верн, Жюл

Робинзонлар мактаби: қисса / Жюль Верн. Рус тилидан Рустамжон Умматов таржимаси. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2016. – 304 б.

ISBN 978-9943-27-789-2

Жаҳон мумтоз адабиётининг дарғаларидан бири, буюк француз адаби Жюль Верн (1828 – 1905) тенги йўқ саргузаштавис, ўз замонасидан илгарилаб кетган бетимсол фантаст эди. Мана, қарийб бир ярим асрдирки, Верн асарларининг оддий ва халқчил, айни пайтда ўзида мардлик, иродада ва садоқат каби юксак фазилатларни мужассам этган қаҳрамонлари жаҳон китобсеварларини ҳаяжонга солиб келмоқда. Энди ўзбек китобхонлари ҳам таниқли адаб буюк меросининг бир қисми бўлган «Музлар исканжасида» ва «Робинзонлар мактаби» асарлари билан танишиш имконига эга бўлдилар.

Жиддий саргузашт асар саналувчи «Музлар исканжасида» қиссаси ёзувчи ижодининг ilk даврида – 1855 йилда ёзилган бўлса, комедик чизгиларга бой «Роибнзонлар мактаби» саргузашт романи 1882 йилда дунё юзини кўрди.

Турли тақдирлар, қаҳрамонлар ва фавқулодда қизиқарли бурилишларга бой мазкур икки асар ўзбек саргузашт ишқибозлали учун том маънода муносаб совға бўлади деган умиддамиз.

УЎК: 821.133.1-3II

КБК: 84(4Фр)

Рус тилидан
Рустамжон Умматов
таржимаси

ISBN 978-9943-27-789-2

© Жюль Верн, «Робинзонлар мактаби». «Янги аср авлоди», 2016 йил.

БИРИНЧИ БОБ

МОТАМ БАЙРОГИ

18... йил 12 май. Дюнкерк шаҳрининг кўҳна черкови кюреси тонгги соат бешда уйғониб, ҳар кунги одати-ча саноқлигина художўй балиқчилар қатнашадиган эрталабки ибодат пешволигига отланди.

Руҳоний ридосига бурканиб, меҳроб томон чоғла-наётган дамда нимадандир ҳаяжонланган ва суюнган бир киши кийиниш ҳужрасига кириб келди. У олт-миш ёшлардаги миқти ва тетик, ёқимтой ва истарали денгизчи эди.

– Кюре жаноблари, – ҳовлиқди у, – тўхтанг, бир на-фас шошмай туринг!

– Сизни каллайи саҳарда қайси шамол учирди, Жан Корнбют? – сўради ҳайратда қолган кюре.

– Қайси шамол учирганини айтайми? Шу тобда сизни бир бағримга босмасам ўлиб қоламан-да, жа-ноби кюре.

– Мен-ку бунга қаршимасман-а, аммо аввал ибо-датни адо этиб...

– Ибодат! – қаҳ-қаҳ урди кекса денгизчи. – Сиз ҳали ибодат қиласман деб ўйляяпсизми? Мен шунга йўл қўяманми?

– Нега йўл қўймас экансиз? Мундай тушунтириб-роқ гапиринг, ахир. Ана, учинчи қўнгироқ ҳам жаран-глайпти...

– Неча бор жарангламасин, қўнгириогингиз шу бугуннинг ўзида яна бир карра чалиниши муқаррар, кюре жаноблари. Ахир, ваъда бергансиз: ўғлим Луи билан жияним Марининг никоҳини ўзингиз ўқийсиз-ку!

Кюре қувонч билан қичқирди:

– Ё Тангри! У сафардан қайтдими, а?

– Ҳа-да, – жавоб берди Жан Корнбют қўлларини ишқалаб. – Келяпти. Бугун саҳар чоги кузатув постидан хабар қилишди: ўша ўзингиз ярашиқли ном қўйиб, «Навниҳол шунқор» деб атаган бизнинг бриг соҳилга яқинлашиб қолибди.

– Чин қалбимдан муборакбод этаман, азизим Корнбют, – дея сўзлаган кюре эгнидаги ридоси ва пешбандини ечди. – Ваъда ёдимда, биродар. Бугунги ибодатнинг пешволигини викарийга топшираман-да, ўғилча соҳилга қадам босган ондаёқ хизматингизга ҳозир бўламан.

– Кўнглингиз тўқ бўлсин, кюре жаноблари, у сизни ортиқ маҳтал қилмайди ҳам. Бўлгуси тўйни ўзингиз овоза қилиб юрувдингиз, энди унинг гуноҳларини афв этишни ҳам ўзингиз сўрайсиз-да. Иннайкейин, шимолий денгизларда қалқиб, сув билан осмон орасида жони омонат юрган йигит қайдан ҳам гуноҳ қила олсин? Қаранг, тўй тантанасини кема қайтган кунга тайинлаб, ажаб иш қилган эканман-да! Мана энди Луи бригдан тушибоқ тўппа-тўғри черков томон йўл олади.

– Бўпти, бора қолинг, Корнбют, бўлинг, ҳамма-ҳам масини ҳозирлаб туринг.

– Ўқдай учаман, кюре жаноблари. Тез орада кўришгунча!

Денгизчи савдо кемалари бандаргоҳи соҳилидаги уйи томон шошганча йўл олди. Унинг деразаларидан

шимолий денгиз манзаралари яқын күрениб турар, денгизчи бу билан фахрланарди.

Жан Корнбют ёшлигини беҳуда совурмаган ва хийлагина сармоя орттирган эди. У гаврлик кемачи бой қўлида бир неча йил капитан бўлиб ишлагач, ўзи туғилиб ўсган шаҳарда уй-жой қилди ва ўз сармоясидан «Навниҳол шунқор» номли бригни қурди. Янги кема билан шимолий денгизлар тарафга қўп қатнади, ҳар гал ёғоч-тахта, металл, қорамой каби юклардан яхшигина фойда топарди. Йиллар ўтди, Жан Корнбют кеманинг тасарруфини шижоатли денгизчи бўлиб улгайган ўттиз яшар ўғли Луига топширди. Маҳаллий капитанларнинг айтишича, Дюнкеркда Луининг олдига тушадиган денгизчи йўқ эди.

Луи Корнбют бу галги сафарга қалбида ишқ ва ҳижрон билан кетганди, у отасининг жияни Марини севарди. Ойимқиз ҳам унинг қайтишини кўзи тўрт бўлиб кутаётганди. Қай бир аждоди голландиялик бўлган йигирма яшаргина нозанин Мари асл Фламанд гўзали эди. Марининг онаси сўнгги нафаси чоги қизини укаси Жан Корнбютга топширганди. Дарёдил тоға жиянини ўз фарзандидай сўйди ва унинг ҳаёт риштасини Луи билан боғлаб, икковини баҳтли қишишни кўнглига тукканди.

Олисда кўринган кеманинг қайтиши йирик тижорат сафарининг якуни бўлиши билан бирга Жан Корнбют киссасига мўмай даромад деган сўз эди. «Навниҳол шунқор» йўлида сўнгги манзили бўлган Бодоэ бандаргоҳидан (гарбий Норвегия) келаётганди...

Жан Корнбют черковдан қайтганида, уйдагиларнинг бари кемага пешвоз чиқиш ҳозирлиги билан андармон эди. Ёноқлари баҳтдан лов-лов ёнаётган Мари бошига келинчаклар тожини ҳам кийиб олибди.

– Ишқилиб улар лангар ташлагунча улгурайлик-да,
– деди у куюнчаклик билан.

– Гапинг тўғри, қизалогим, тезроқ бўлақол! – маъқуллади Жан Корнбют. – Шамол ҳам шимолдан эсмоқда, демоқчиманки, «Навниҳол шунқор»инг жуда тез етиб келади.

– Тўйга ҳамма-ҳамма дўстларимизни айтдингизми, тоға? – сўради Мари.

– Ҳеч ким қолгани йўқ.

– Нотариус билан кюрени-чи?

– Айтдим, қизим. Ўзинг илдамроқ бўл, ҳали сенга қараб қолмайлик тагин.

Шунинг устига Клербо оға кириб келди.

– Буни қара-я, жўра, – хитоб қилди у. – Омадинг кеп қопти-ку! Ҳозиргина ҳукумат катта миқдорда иморатбоп ёғоч-тахта сотиб олишини эълон қилди.

– Эълон қиласа менга нима? Ахир, бу ҳукуматнинг иши-ку.

– Тўғри-да, жаноб Клербо, – тоғасини қувватлади Мари. – Биз учун энг муҳими Луининг қайтиши.

– Баҳслашмайман... – ўзиникини маъқуллади Клербо. – Лекин ёғоч-тахта келтирилиши...

– Сиз ҳам биз билан тўйлашиб зиёфат қиласиз, – Жан Корнбют савдогарнинг сўзини бўлиб, қўлинни қаттиқ қисди.

– Иморатбоп ёғоч-тахта келгани...

– Куруқликдан ва денгиздан ташриф буюрадиган барча дўстларимиз қаторида бўласиз. Меҳмонлар айтиб қўйилган, кема командасини ҳам тўла таклиф этаман!

– Биз уларни кутиб олгани соҳилга борамизми? – сўради Мари.

– Албатта! – жавоб қайтарди Жан Корнбют. – Ҳамма боради, жуфт-жуфт бўлиб юрамиз, олдинда созандалар йўл бошлайди.

Меҳмонлар ўз вақтида етиб келишди. Хийла вақтли бўлса-да, таклифга ҳеч ким беэътибор бўлмаганди. Ҳаммага ёқсан азамат денгизчи табрикларга кўмилиб

кетганди. Бу дамларда Мари ўз хонасида тиз чўкка-нича дуоларини ижобат қилган Худога астойдил шук-ронга айтарди. Бир зумдан сўнг у ясаниб, зеболаниб залга кириб борди.

Аёллар унинг манглайидан ўпишди, эркаклар эса қўйини қисиб табрикладилар. Жан Корнбют соҳилга жўнаш фурсати етганини эълон қилди.

Қуёш бош кўтараётган дамларда денгиз томон отланган шукуҳли карвон қўзларни қувонтиради. Бригнинг лангар ташлаши ҳақидаги хушхабарни бандаргоҳдагиларнинг бари билиб бўлгандини, очиқ эшик ва деразалардан тунги қалпоқлари ҳали ечилмаган юзлаб хайриҳоҳлар мўралаб туришарди. Ҳамма ёқдан қутловлар, тотли тилаклар гулдай ёғиларди.

Ана шундай табрик ва тилаклар оғушидаги карвон пристанга яқинлашди. Ҳаво шишадай тип-тиниқ, гўё бобо қуёш ҳам инсонлар шодиёнасига шерик бўлаётганди. Шимолдан эсаётган роҳатбахш еллар енгил тўлқинларни ва балиқчиларнинг жажжи қайиқларини причаллар орасида тебратар, улар ортида оппоқ из қолдириб сузиб борарди.

Шаҳарнинг соҳилбўйи даҳасидан бошланувчи икки тўғоннинг нариги учи хийла олисга, денгиз сувларига ҷўзилганди. Тўй издиҳомининг кенг қаторлари шимолий тўғон бўйлаб энг чеккадаги кичкина ҳужрага тезда этиб борди: бандаргоҳ бошлиғи бу ерда навбатчи эди.

Жан Корнбютнинг яқинлашиб келаётган кемаси тобора яқзол кўрина бошлаганди. Шамол кучайди. «Навниҳол шунқор» ҳамма елканларини ёйганча шитоб билан келарди. Афтидан, кемадаги қувонч ҳам соҳилдагидан кам эмасди. Қўлига дурбин тутиб, денгиздан кўз узмаётган Жан Корнбют дўстларининг сўровларига кулиб-қувнаб жавоб қайтарарди.

– Ана менинг зебочеҳра кемажоним! – хитоб қилди у. – Бут-бутун, тирналган ҳам эмас, ҳозиргина Дюн-

керкдан чиққандай. Ҳар қандай фалокатлардан Худо асрабди уни.

– Ўғлингиз кўриняптими? – сўради кимдир.

– Ҳозирча йўқ. Албатта, у зарур юмушлар билан банд бўлса керак.

– Ие, нега байроқ кўтарилимаяпти? – ҳайрон бўлди Клербо.

– Бунисини билолмадим, биродар, ҳар ҳолда шунга лойиқ бирор сабаб бордир-да.

– Тогажон, дурбинни менга беринг, – жиқиллади Мари Корнбютнинг қўлига ёпишиб. – Луини биринчи бўлиб ўзим кўрайин!

– Ие, у менинг фарзандим бўлади-я, хоним!

– Нима қипти? – қиқирлади қизча. – Ахир, ўттиз йилдан бери ўғлингиз-ку, қаллиғим бўлганига эса икки йил бўлди, холос.

Бу орада «Навниҳол шунқор» тобора яқин келиб, шакл-шамойили аниқ кўринаётганди. Команда лангар ташлашга шайланиб, юқоридаги елканлар йигилганди. Энди жонсарак матрослардан баъзиларини таниш ҳам мумкин бўлса-да, Мари ва Жан Корнбют ақалли қўл силтаб қувониш илинжида ўш капитанни излаб жавдирашарди.

– Худо ҳақи, капитан ёрдамчиси Андрэ Васлингни аниқ кўряпман! – дея тўсатдан бақириб юборди Клербо.

Бошқа бир одам луқма солди:

– Анавиниси дурадгор Фидель Мизон-ку!

– Бизнинг дўстимиз Пенеллан ҳам кўриниб қолди, – деди яна бирор кема томон қўл силкаб.

Бандаргоҳ билан бриг орасидаги масофа уч кабельтов¹ қолган лаҳзаларда гафелда² қора байроқ кўринди... Демак, кема бортидагилар мотамда!

¹ Кабельтов – 185,2 метрга баробар денгиз масофа ўлчови.

² Гафель – қуийи томони кеманинг мачтасига кўндаланг қоқилган эгри тўсин, қиялама елкан учини боғлашга хизмат қиласди. (Таржимон изоҳлари – Р.У.)

Кутиб олувчилар қалбида мудҳиш қайғу бош кўтари-ди, кўнгли машъум хабарни ҳис этган ойимқизнинг юраги ёрилаёзди.

Кема қадди букик азадор мисоли кириб келаркан, портга қабристон сукунати чўкканди. Бриг тахта кўп-рикка қадалиб лангар ташлади. Мари, Жан Корнбют ва барча меҳмонлар ўша ёққа отилиб, бир дақиқадан сўнг бортга чиқиб боришиди.

– Ўғилгинам! – базўр ингради ота.

Матрослар бошларини букиб мотам байробига имо қилишди.

Мари эса алам билан чинқирганича кекса Корн-бютнинг қўлларига беҳуш йиқилди.

«Навниҳол шунқор» бандаргоҳга Андрэ Васлинг бошқарувида қайтган бўлиб, минг афсуски, унинг бортида ёш капитан – Марининг қаллиғи Луи Корн-бют йўқ эди.

ИККИНЧИ БОБ

ЖАН КОРНБЮТНИНГ РЕЖАСИ

Ғамхўр қўшнилар Марини олиб кетишиди. Капитан ёрдамчиси Андрэ Васлинг қарияга ўғлининг бошига тушган фожиа ҳақида гапириб берди. Кема кундалигига бу хусусда қуийидаги маълумот қайд этилганди:

«26 апрель. Мальстрим¹ кенглиги. Жануби-гарбдан эсаётган даҳшатли довул кутурмоқда. Бўрон туфайли елканларини йигиб, ҳаракатдан тўхтаб турган кемада қандайдир нотаниш шхунадан фалокат сигнали олинди. Олд мачта ва елканларидан айрилган номаълум шхунани оқим ва шамол Мальстрим гирдоби тарафга

---

¹ Мальстрим (Мальштрем) – Норвегия соҳиллари яқинидаги денгиз гирдоби. (Таржимон изоҳи – Р.У.)

суреб кетаётганди. Уни муқаррар ҳалокат кутаётганини күргач, капитан Луи Корнбют нотаниш денгизчиларга ёрдам беришга қарор қылди. Бунга команданинг ҳамма аъзолари қарши эди. Аммо капитан шлюпкани сувга тушириб, матрос Кортруа ва рулевой Пьер Нуқэ билан қайиқдан жой олди. Улар туман орасида олислаб, кўринмай кетгунча, «Навниҳол шунқор» бортидагилар кўз узмасдан кузатиб туришди. Денгизни тун қоронгилиги қоплади. Бўрон тобора қутуриб борарди. «Навниҳол шунқор»ни яқин орадан ўтувчи оқимлар ҳар лаҳза суреб кетиши ва Мальстримнинг домига дучор қилиши ҳеч гап эмасди. Кема ўз измини шамолга топширишга мажбур бўлди. Команда воқеа жойида бир неча кун айланиб, бехуда излади: аммо на шлюпкадан, на шхунадан, на капитан Луи ва унинг икки ҳамроҳидан ном-нишон топмади. Ахийри Андрэ Васлинг матросларни тўплаб, кема бошқарувини ўз зиммасига олди ва Дюнкеркка етказиб келди».

Барча кема ҳужжатлари каби бу ҳиссиз ва муҳтасар ёзувларни ўқиган Жан Корнбют хуни бийрон ёш тўқди. Ўғли ўз ҳамкасларини қутқариш учун жон фидо қилганигина унинг мотамсаро қалбига ягона таскин бўлиб қолганди. Шўрлик ота тобора дардини тирнаётган бригни тез орада тарқ этиб, ҳувиллаган уйига қайтди.

Кулфат хабари яшин тезлигига бутун шаҳарга ёйилганди. Кекса денгизчининг кўпдан-кўп дўст-биродарлари пайдар-пай самимий ҳамдардлик изҳорига шошдилар. «Навниҳол шунқор»нинг матрослари ҳам ташриф буюришди ва фожия тафсилотларини сўзлаб беришди. Мари эса қаллигининг жасорати ҳақида Андрэ Васлингдан ҳамма билганларини айтишни талаб қиласарди.

Аччиқ кўз ёшларига фарқ бўлган Жан Корнбют чуқур ўйларга толди. Эртаси куни тонгда кириб келган Андрэ Васлингни саволга тутди:

– Айтинг-чи, Андрэ, ўғлим ҳалок бўлганига имонингиз комилми?

– Минг афсуски, жаноб Жан, бу айни ҳақиқат!

– Сиз уни излаб, имкони бор ҳамма ишни қила олдингизми?

– Мутлақо ҳамма ишни, жаноб Корнбют! Бахтга қарши ўғлингиз ва ҳамроҳларини Мальстрим гирдоблари ҳалок қилганига шак-шубҳа йўқ.

– Андрэ, яна капитан ёрдамчиси бўлиб қолишни хоҳлармидингиз?

– Бу капитан ўзи ҳал қиласидиган масала, жаноб Корнбют.

Капитан ўзим бўламан, – жавоб қайтарди кекса дengizchi. – Мен кемадаги юкни зудлик билан тушираман ва ўғлимни топиш учун сафарга отланаман.

– Аммо Луи ҳалок бўлган! – қатъий оҳангда такрорлади Андрэ.

– Эҳтимол, – қизишиб эътиroz билдириди Жан Корнбют, – лекин омон қолган бўлиши ҳам мумкин-ку! Мен Норвегиянинг у бош уриши мумкин бўлган ҳамма портларини ахтариб кўрмоқчиман. Ана шунда ҳам ўғлимни топишга бўлган муқаррар умидим узилишига амин бўлганимдан сўнгтина армон билан ўлмоқ учун уйимга қайтаман.

Жан Корнбютнинг қарори қатъийлигини ҳис этган Андрэ Васлинг ортиқ баҳслашмай чиқиб кетди.

Жан Корнбют меҳмонни кузатибоқ жиянини ўз рејасидан воқиф қилди. Марининг кўзлари жиққа ёшга тўлиб, томчилар орасида умиднинг заиф учқунлари милтиради. Айни лаҳзага қадар у қаллиғидан буткул умид узиб бўлганди. Энди эса қизнинг қалбида тугилган умид унинг бутун борлигини банд эта бошлаганди.

Кекса капитан «Навниҳол шунқор»да зудлик билан дengizga чиқишга аҳд қилди. Ўта мустаҳкам бриг

ҳеч ҳалокатга йўлиқмаган бўлиб, мутлақо таъмиртаб эмасди.

Жан Корнбют агар матрослар яна сафарга чиқишига рози бўлсалар, командани ўзгартирмаслигини эълон қилди. Ягона янги одам унинг ўзи бўлиб, ўғлининг ўрнига кемани бошқармаса бўлмасди.

Луи Корнбютнинг ҳамроҳларидан ҳеч бири бу таклифни рад этгани йўқ. Улар орасида денгизларни чарх уриб кезган Алэн Тюркъет, дурадгор Фидель Мизон, ҳалок бўлган рулевой Пьер Нукэниңг ўрнини эгаллаган бретониялик Пенеллан, кўп синовлардан ўтган Градлен, Оник, Жервиқдай шоввозлар бор эди.Faқат қандайдир сабабларга кўра Андрэ Васлингнинг жавоби мужмал бўлиб, ўйлаб кўриш учун бир неча кун муҳлат сўраганди.

– Ихтиёр ўзингизда, – деди унга Корнбют. – Аммо билиб қўйингки, агар рози бўлсангиз, сизни бажонидил қабул қиласми.

Бретониялик Пенелланнинг садоқатига Жан Корнбют шак-шубҳа қилмасди, зеро, илгариги сафар чоғлари кўп ҳамроҳ бўлишган. Ўша пайтларда бу содиқ денгизчи бир баҳонайи сабаб билан қирғоқда қолгудай бўлса, узун қиши кечалари жажохи Марини қўлидан қўймасди. Аниқки, қария уни ўз қизидаи кўриб, оталарча меҳр қўйган бўлса, қизалоқ ҳам уни фарзандлик муҳаббати билан суряди. Пенеллан кемани янги сафарга ҳозирлаш учун жону дили билан ҳаракат қилаётганди. Унинг фикрича, Андрэ Васлинг ҳалокат домига тушган шерикларини астойдил ахтарган эмасди. Лекин Андрэнинг ўшанда тутган йўлини оқлашга ҳам асослар етарли: капитанлик масъулиятини зиммасига олгач, кемани ва экипажни хавф остида қолдира олмасди...

Бир ҳафта ҳам ўтмасдан «Навниҳол шунқор» шай ҳолга келди. Faқат кемадаги юклар сотиладиган мол-

лардан эмас, балки турли-туман озиқ-овқатлардан иборат эди: тузланган гүшт, қуритилган нон, ун ва картошқа тўла тўрвалар, ичимликлар, қаҳва, тамаки, чой...

Жўнаш 22 майга белгиланди. Бир кун аввал Жан Корнбютнинг уйига Андрэ Васлинг кириб келди, у ҳали ҳам иккиланаётган бўлиб, жавоби аниқ эмасди.

Эшик очиқ бўлса-да, Жан Корнбют уйда йўқ эди. Андрэ кирган залга Марининг хонаси туташ бўлиб, ичкарида икки киши гаплашаётганди. У Мари билан Пенелланнинг овозини таниди ва индамай қулоқ солди. Афтидан улар анчадан бўён сухбатлашарди ва чоғи ойимқиз бретонияликнинг қай бир мулоҳазасига мутлақо қўшилмаётганди.

– Тогам Корнбют неча ёшга кирган? – сўради Мари.

– Олтмишларда бўлса керак, – жавоб берди Пенеллан.

– Ана, шу ёшдаям у ҳеч қандай хатарни писанд қилмасдан ўғлини излашга отланмоқда.

– Аммо капитанимиз ҳали бардам ва бақувват инсон-да, – эътиroz билдириди Пенеллан. – Унинг жуссаси дубдан, мушаклари эса чўяндан ясалган. Шунинг учун ҳам у ҳақда сира шубҳа йўқ.

– Меҳрибон отагинам, – давом этди Мари, – менга муҳаббатнинг ўзи куч-қувват бағишлайди. Қолаверса, умидим Худодан, бизни ўзи ёрлақайди. Сиз мени доим тушунардингиз-ку, ёрдам беринг, ахир.

– Мари, бунинг асло иложи йўқ. Тақдир пешона-мизга не саргардонликларни ёзгани, бизни не кўрги-ликлар кутаётгани номаълум. Қанча-қанча валломат йигитларни шимолий дengизлар ютиб юборганини сен ақлингаям сифдиролмайсан!

– Нега тушунмайсиз ахир? – ўзиникини маъқуллади қиз. – Бу гапларингиз ҳеч нарсани ўзгартиrolмай-

ди. Агар сиз ҳам йўлимни тўссангиз, мендан кўнглингиз қопти деб ўйлайман.

Андрэ Васлинг қизчанинг истагини фаҳмлаб бўлганди. У бир дақиқа ўйлади-да, қатъий қарорга келди. Шунинг устига кекса денгизчи кириб келди ва Андрэ унга рўпара бўлди.

– Жан Корнбют, сизнинг таклифингизни қабул қилганим бўлсин. Вазият ўзгарди ва энди кемада қола оламан. Менинг кўмагимга мутлақо ишонишингиз мумкин.

– Сизга ҳамиша ишонардим, Андрэ Васлинг, – деди Корнбют ва унга қўл узатди. – Мари, бу ёққа қарагин, чирофим!

Мари ва Пенеллан залга чиқиб келишди.

– Биз эрталаб тўлқинлар қайтар маҳали лангарни кўтарамиз, – деди кекса денгизчи. – Шўрлик Маригинам, бугун сен билан биргаликда сўнгги оқшомни ўтказамиз.

– Тогажон! – Мари ўкирганча Жан Корнбютнинг бағрига отилди.

– Худо хоҳласа, қаллифингни топиб келаман, қизим.

– Албатта, Луини излаб кўрамиз, – қувватлади Васлинг.

– Сиз ҳам борасизми? – жонланди Пенеллан.

– Ҳа, Андрэ Васлинг сафар чоги менинг ёрдамчим бўлади, – жавоб қайтарди кекса Корнбют.

– О-о, – қулочини керди бретониялик, унинг кўзларида гайритабиий ифода бор эди.

– У абжир ва уддабурон йигит эмасми, маслаҳатлари бизга қўл келади.

– Мени уялтирманг, капитан, сизга ўргатиб бўларканми? Сизники каби соғлиқ ва тажриба ҳеч кимда йўқ.

- Lituz.com
Elektron kitoblar

**To'liq qismini Shu tugmani
bosish orqali sotib oling!**